

**R. P. Honorati Fabri, Societatis Jesu Theologi,
Apologeticus Doctrinæ Moralis Eiusdem Societatis**

Fabri, Honoré

Coloniæ Agrippinæ, MDCLXXII

Caput 10. An iudicium temerarium, & detractio distinguantur specie in
ordine ad confessionem?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94565](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94565)

CAPVT I.

De furto commisso in loco sacro.

1. Suppono ex communi Doctorum consensu, furtum rei sacræ, siue fiat in loco sacro, siue non, novâ continere speciem sacrilegii ratione specialis prohibitionis ex motivo religionis. Sic Henric. lib. 2. de Penit. cap. 6. n. 5. in Glos. lit. N. Turrecemata, Tabiena, Angelus, Sylvest. Farnus, & Fagundez eos citans 2. præcept. Eccles. lib. 4. cap. 4. n. 9. Erit decus iudicio à Joann. Pap. VIII. in capit. quisquis inventus 17. q. 4. Scio oppositum tenere M. Lopez, & Lublinum, quando res sacra, v. gr. Calix, non est alicujus Ecclesiæ, quod putat probabile, eos citans Leand. hic disp. 8. §. 4. q. 21. Sed mihi non placet, quia verè est furtum rei sacræ, licet nullus sit Ecclesiæ, sed alicujus personæ particularis.

2. Difficultas igitur solùm est, an furari rem non sacram in loco sacro, contineat speciem sacrilegii? Ratio dubitandi sumitur ex prædicto cap. quisquis: Ubi Pontifex, inquit, committit sacrilegium auferendo non sacram de sacro. Et idè affirmativam patem sustinent Sylv. verb. sacrileg. §. 2. Navarr. in Sum. Latina, cap. 6. n. 4. Suar. lib. 3. de Relig. cap. 5. n. 7. Laym. lib. 4. tr. 1. ca. 7. n. 18. Vazq. Nugo, & alii, quos refert, & sequitur Bonac. 1. præcept. Decal. disp. 3. q. 6. punct. unic. n. 17. Rebell. Regin. & Ledesin. apud Dian. 1. p. tr. 7. ref. 27. qui omnes existimant, quodcumque furtum, in loco sacro commissum, continere novam sacrilegii speciem in confessione explicandam.

3. Ceterum probabilius est oppositum, nisi casu, quo res non sacra, seu profana, dicata, vel commodata sit cultui Ecclesiæ, vel sub speciali ejus custodia; ita ut Ecclesiæ de illa teneatur. Itaque ad hanc speciem malitiæ contrahendam requiritur, quod res non sacra sit aliquid loci sacri. Sic tenent Sotus in 4. dist. 18. q. 2. ar. 4. Henric. de Penit. lib. 2. cap. 6. n. 5. Cajet. Luis, Lop. & Palat. quibus citatis, consentit Fagund. supra, & cum Lessio, Coninch, Joan. dela Cruz, & aliis tradunt Lugo disp. 16. sect. 18. n. 460. & Leand. disput. 8. §. 4. q. 18. Ratio est, quia verba illa Pontificis: *Non sacrum de sacro* restringenda sunt, ita ut minùs extendantur, quàm si dixisset, *non sacrum in loco sacro*: stricte autem accepta indicare videntur ad sacrilegium incurrendum opus esse, quod res profana sit aliquid loci sacri.

4. Hinc fit primò, juxta præfatos Doctores, non esse sacrilegium, & consequenter nec circumstantiam in confessione explicandam, si quis in Ecclesia furetur crumenam, etiam à Sacerdote, vel scamna, tapezia, & similia, non concurrentibus, quæ nuper diximus, ad sacrilegium contrahendum requisita. Fit secundò contra Cordub. in Sum. q. 13. & contra Fagund. sup. cap. 4. n. 11. eum qui, dum confitetur, furaretur à confessario rem modicam, non peccaturum mortaliter, quia furtum illud leve concomitanter se habet ad confessionem, sicut quodlibet aliud veniale, quod eodem tempore committeretur: cum his autem benè componitur recta dispositio ad absolutionem, ut benè Lugo sup. sect. 4. n. 474. Si verò confessio assumeretur, ut medium ad furtum leve, videtur sentire Lugo etiam Fagundez, intervenire culpam gravem sacrilegii: sed oppositum verius iudico: nam assumere confessionem, ut medium ad vanam gloriam non est mortale, ut tradit ipse Lugo sect. 9. Contra

meraria, ex suo genere, mortalia non sunt, ut ait Cajetanus sup. 2. 2. quæst. 60. art. 3. iudicium absque formidine de opposito, difficilè his deficientibus, admittam.

103. Adnotare hic oportet Baronium ubi suprà, imposuisse Amadeo, quod ex Div. Thoma, & Cajetano *intenter probare iudicium probabile Synonimū esse cum certa, & firma credulitate, *verum ly certa ex suo cerebello Baronius addit; Amadeus enim solūm dixit cum Magist. Serra 2. 2. quæst. 33. art. 7. firmam credulitatem, prudenti principio innixam, esse iudicium probabile, juxta Div. Thomæ verba ibi, exultantis à denunciando qui firmiter existimaret (correctionem profuturam) id est, inquit Serra prudenter & probabiliter. Unde constat firmam credulitatem, secundum D. Thom. prout à Mag. Serra explicatur, aliquando esse eisdem cum opinione probabilis, aliquando verò cum opinione temeraria, seu improbabili, ut à Cajetano usurpatur. Quæ si animadvertisset Baronius, à convitiis abstinuisset. Sed omittis nugis.

104. Temere de aliquo iudicare, esse spurium, vel illegitimum, vel Judæum, exultant à mortali Lesio lib. 2. de just. cap. 29. dub. 2. num. 14. Navarr. & Azor, & putat probabile Diana illos citans 5. part. tr. 5. resp. 68. dummodo proximo aliud non eveniat damnum. Verum Hispanis adeò infame est à Judæis originem ducere, ut hæc injuria nequeat levis iudicari, cum ægrius communiter ferant, quàm si aliud quodvis malum grave ipsis falsò impingeretur, ut benè Elicobart de Nobilitate, 1. part. quæst. 8. §. 2. num. 33. Quapropter existimo, culpam mortalem in ejusmodi iudicio temerario, sicut, & in falso testimonio, apud unum intervenire: de quo nemo dubitat.

105. Tandem advertendum est, injuriam in parentes, specialem habere malitiam contra pietatem in confessione explicandam, ut benè Bonacini. de Penit. disp. 3. q. 5. sect. 2. punct. 2. diff. 3. n. 15. Quod de peccato detractionis loquens tradit etiam Sotus in 4. dist. 18. q. 2. art. 5. idemque dicendum est cum Lugo suprà sect. 6. n. 307. de gravi infamatione fratris, de vulneratione gravi, seu fratricidio, de quibus dubitari nequit, continere specialem deformitatem contra amorem fratribus debitum. Ex quibus concludo, iudicium temerarium, seu falsum testimonium contra parentes, seu fratres, novam ex hoc capite contrahere malitiam, quæ utpotè specie distincta debet in confessione declarari.

QVÆSTIO IV.

De circumstantia Vbi.

Circumstantiam loci per adverbium Vbi designamus, quæ cum aliquando speciem peccati mutet, & aliquando intra eandem aggraveret, opus erit in præfenti hoc examinare. Peccata prohibita in ritu loci sacri sunt tantum quatuor, utrum, homicidium, seu gravis effusio sanguinis, effusio voluntaria seminis, & violatio immunitatis Ecclesiæ. Ita omnes Doctores.

(†:†)